

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 8T/43/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123010766
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Manduch
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3123010766.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín v konaní pred samosudcom JUDr. Mariánom Manduchom na hlavnom pojednávaní v Trenčíne dňa 19.10.2023 takto

r o z h o d o l :

Obžalovaný:

A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom Prievidza II. D., E. F. XXX/XX,

je v i n n ý , ž e

hoci je ako otec maloletého B. E., narodeného XX.XX.XXXX, povinný v zmysle § 62 Zákona o rodine a následne na základe Rozsudku Okresného súdu Trenčín spisová značka 31P/140/2015 zo dňa 14.06.2016, právoplatného dňa 04.07.2016, prispievať na výživu svojho maloletého syna sumou 120,- Eur mesačne, a to vždy do 17. dňa v mesiaci vopred k rukám matky G. H., trvale bytom I. J. XXX, si svoju vyživovaciu povinnosť neplnil riadne a včas od mesiaca január 2019 až doposiaľ (vrátane mesiaca október 2023), čím mu vznikol dlh na nezaplatenom výživnom vo výške 4.685,- Eur a v uvedenom období nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie ani ako poberateľ dávok v nezamestnanosti či iných sociálnych dávok, ale v období od 14.06.2018 do 30.04.2021 bol zamestnaný ako zamestnanec s pravidelným príjmom v spoločnosti P. A. E., s. r. o., od 01.05.2021 do 31.07.2022 bol zamestnaný ako zamestnanec s pravidelným príjmom v spoločnosti A. E., s. r. o. a od dňa 25.10.2022 je zamestnaný ako zamestnanec s pravidelným príjmom v spoločnosti AMMT s. r. o., pričom matke maloletého bolo od mesiaca december 2022 až do mesiaca august 2023 poskytované náhradné výživne, teda obvinený nevyužil všetky možnosti na to, aby si svoju zákonnú povinnosť v reálne možnej miere splnil,

t e d a

najmenej dva mesiace v období dvoch rokov neplní z nedbanlivosti zákonnú povinnosť vyživovať iného a takýto čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas.

T ý m s p á c h a l

prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b) Trestného zákona.

Z a t o m u s ú d u k l a d á

podľa § 207 odsek 3 Trestného zákona s použitím § 38 odsek 2, odsek 4, odsek 8 Trestného zákona a s prihladnutím k § 37 písmeno m) Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 28 (dvadsaťosem) mesiacov.

Podľa § 51 odsek 1 Trestného zákona s použitím § 49 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona výkon tohto trestu sa podmiennečne odkladá.

Podľa § 51 odsek 2 Trestného zákona súd ustanovuje skúšobnú dobu probačného dohľadu 4 (štyri) roky.

Podľa § 51 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 51 odsek 4 písmeno e), písmeno k) Trestného zákona súd ukladá obžalovanému povinnosti spočívajúce v príkaze zaplatiť k rukám G. H., nar. XX.XX.XXXX v Trenčíne, trvale bytom I. J. XXX, v skúšobnej dobe probačného dohľadu každý mesiac minimálne 1/48 zo sumy X.XXX,- €, ktorá zodpovedá zameškanému výživnému, a v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe probačného dohľadu alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

o d ô v o d n e n i e :

Na základe obžaloby prokurátora, ktorou bolo obžalovanému kladené za vinu spáchanie vyššie uvedeného skutku vykonal súd na hlavnom pojednávaní dokazovanie na návrh procesných strán výsluchom obžalovaného, výsluchom svedkyne G. H. a prečítaním listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou spisového materiálu. Po takto vykonanom dokazovaní súd zistil skutkový stav veci tak, ako je uvedený vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní ku skutku uviedol: „Dlžné výživné som neplatil preto, lebo som bol zamestnaný v prac. agentúre už nepretržite 7 rokov, pracujem v skladoch s elektronikou a keď prišla situácia s K., tak sme nemali žiadnu prácu a ostal som doma v období od novembra 2019 až do december 2021. Toto celé obdobie súviselo s pandemiou Covid. V tomto období, keď nás nechali doma a nemal som žiadnu prácu, som síce pracoval, avšak málo hodín, pričom mesačne som zarábala v čistom 600,- Eur. Od januára 2022 zarábam v priemere v čistom asi 900,- Eur. A od januára 2019 až do novembra 2019 som zarábala asi 800,- Eur v čistom. Výživné v predmetnom období som uhrádzal nasledovne: v januári 2020 som uhradil čiastku 50,- Eur, február 2020 tiež 50,- Eur, vo februári 2023 sumu 200,- Eur, apríl 2023 suma 80,- Eur, júl 2023 suma 450,- Eur, v auguste 2023 sumu 240,- Eur, september 2023 čiastka 240,- Eur a október 2023 suma 240,- Eur. Teraz je to už v práci lepšie a som schopný mesačne platiť 240,- Eur, podľa možnosti aj viac, ak sa mi podarí viac zarobiť. V predmetnom období som nepoberal žiadne sociálne dávky, už asi jeden rok mám vybavenú živnosť. Samostatný príjem zo živnosti nemám. Nevlastním žiadnu nehnuteľnosť, ani hodnotnejšiu hnutelnú vec. Moje pravidelné mesačné výdavky sú také, že 400,- Eur platím za bývanie, 100,- Eur doprava do práce, plus 300 - 400,- Eur na výdavky. Inú vyživovaciu povinnosť nemám. So synom nie som v žiadnom kontakte, ani v osobnom, ani telefonickom. Naposledy som bol v kontakte so synom, keď mal 5 mesiacov. Nad rámec bežnej vyživovacej povinnosti som žiadnym iným spôsobom neprispieval na svojho syna. O zníženie vyživovacej povinnosti som nepožiadal súd v predmetnom období. Čo sa týka exekúcií, je vedené len v súvislosti s neplnením si vyživovacej povinnosti na svojho syna. V období, keď som mal príjem len 500,- Eur, tak som nemal z čoho platiť riadne vyživovaciu povinnosť, v tom období, keď som mal vyšší príjem som mal problémy so sťahovaním sa a podobne, prečo som riadne neprispieval na vyživovaciu povinnosť svojho syna. Momentálne bývam už asi 2 roky v prenajatej garsónke sám, na adrese C. – L., L. XX/X. V predmetnom období som bol práce neschopný len jeden krát a to v trvaní jeden mesiac. So synom sa nekontaktujem z dôvodu komplikácií s cestovaním, ako som už uviedol, syna som naposledy videl, keď mal 5 mesiacov, potom som to ešte pár krát skúšal, ale z dôvodu komplikácií, ktoré som uviedol, som sa s ním nestretával. Teraz už nemám problém so zárobkom a chcem postupne splatiť čo najskôr celé dlžné výživné. Celý zvyšok dlžného výživného by som mohol byť spôsobilý zaplatiť asi do jeden a pól roka.“

Svedkyňa G. H. na hlavnom pojednávaní ku skutku uviedla: „Aktuálna dlžná čiastka výživného na syna je vo výške okolo X.XXX,- Eur, neviem to uviesť presne. K jednotlivým úhradám výživného obžalovaným v predmetnom období by som chcela uviesť, že tak ako obžalovaný vypovedal o týchto úhradách, tieto boli všetky zaplatené presne ako obžalovaný uviedol vo svojom výsluchu, o čom svedčia potvrdenia, ktoré sú súčasťou spisového materiálu. Zároveň som tie jednotlivé platby výživného brala ako zaplatenie bežného výživného plus zvyšok ako splátka dlžného výživného. O náhradné výživné som požiadala Úrad práce v decembri roku 2022 s tým, že Úrad práce rozhodol o priznaní tohto náhradného výživného a bolo mi vyplácané od mesiaca december 2022 až do augusta 2023 z dôvodu, že obžalovaný riadne zaplatil výživné v mesiacoch september a október. V predmetnom období exekútor

nevymohol žiadnu čiastku súvisiacu s výživným na nášho syna. Ja som vlastníčkou jedného 20 ročného motorového vozidla, momentálne manžel stavia rodinný dom. Nemám žiadne úspory v peňažnom ústave vyššej hodnoty. Momentálne som na rodičovskej dovolenke už asi jeden a pól roka. Pred nástupom na rodičovskú dovolenku som bola zamestnaná v Mestskom hospodárstve správy lesov v Trenčíne s príjmom v čistom asi 700,- Eur. Okrem nášho spoločného syna s obžalovaným mám ešte syna, ktorý pochádza z môjho súčasného manželstva. Mám bežné výdavky, nie mimoriadne mesačné. Aj napriek tomu, že si obžalovaný v predmetnom období neplnil riadne vyživovaciu povinnosť, bola som schopná zabezpečiť všetky základné potreby pre nášho syna, avšak aj vďaka finančnej pomoci mojej rodiny. Neevidujem, že by v predmetnom období, či už obžalovaný podal návrh na zníženie vyživovacej povinnosti alebo ja že by som podávala zvýšenie vyživovacej povinnosti na nášho syna. Je pravda, že obžalovaný videl naposledy nášho syna, keď mal 5 mesiacov. Syn navštevuje Základnú školu v I. J. a momentálne navštevuje X. ročník.“

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 31P/140/2015 zo dňa 14.06.2016, právoplatným dňa 04.07.2016 bol obžalovaný zaviazaný prispievať na výživu svojho maloletého syna F. M., narodeného XX.XX.XXXX sumou 120,- Eur mesačne, a to vždy do 17. dňa v mesiaci vopred k rukám matky G. H., trvale bytom I. J. XXX.

Zo správ ÚPSVaR PD zo dňa 11.09.2023 a dňa 12.09.2023 vyplynulo, že obžalovaný za obdobie od januára 2018 až doposiaľ nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi a poberateľom iných dávok a príspevkov.

Na hlavnom pojednávaní boli napokon oboznámené listinné dôkazy a to: potvrdenia o uhrádzaní výživného, správa Sociálnej poisťovne, správa ÚPSVaR, správa OÚ Prievidza, Rozsudok OS Trenčín, rodný list, Trestný rozkaz OS BA III, odpis z RT, lustrácia CESDAP a lustrácia SP.

Súd na základe zabezpečených dôkazov, potrebných pre náležité objasnenie predmetného skutkového stavu trestnej veci, ich vykonaním a vyhodnotením mal bezpochyby za preukázané, že sa skutok uvedený vo výrokovvej časti tohto rozsudku stal, a že tohto sa dopustil v celom rozsahu obžalovaný. Súd, bez narušenia skutkovej totožnosti oproti podanej písomnej obžalobe upravil primerane žalovaný skutok v zmysle záverov zistených skutočností vyplývajúcich však až z dokazovania v konaní pred súdom (obdobie neplnenia vyživovacej povinnosti obžalovaným v konaní pred súdom, tiež úhrady výživného v priebehu súdneho konania). Obžalovaný bol zo spáchania tohto skutku, usvedčovaný okrem viacerých skutočností, ktoré potvrdzoval však aj sám obžalovaný, a tieto korešpondovali so závermi iných vykonaných dôkazov, predovšetkým výpoveďou svedkyne G. H. v konaní pred súdom, všetkými relevantnými zabezpečenými a vykonanými listinnými dôkazmi, pričom súd nemal žiaden relevantný dôvod o pravdivosti a hodnovernosti týchto usvedčujúcich dôkazov pochybovať. Uvedené vykonané dôkazy totiž vzájomne korešpondujú, na seba nadväzujú a vytvárajú ucelený a logický reťazec usvedčujúci obžalovaného zo spáchania predmetného skutku. Bolo nepochybne preukázané, že obžalovaný bol v inkriminovanom období zamestnaný. Aj keď obžalovaný v časti inkriminovaného obdobia vykazoval nízky príjem, nešlo v zásade po zohľadnení jeho majetkových pomerov o takú okolnosť, ktorá by mohla mať relevantný dopad na nemožnosť plnenia si jeho vyživovacej povinnosti, ktorá mu vyplýva jednak zo Zákona o rodine a napokon aj v zmysle rozhodnutia súdu o určení výšky výživného, pričom uvedené už konštatoval aj občianskoprávny súd. Obžalovanému nič nebránilo k tomu, aby vyvíjal dostatok iniciatívy pre získanie finančných prostriedkov, z ktorých mohol riadne prispievať na jeho deti. Predovšetkým sa súd plne stotožnil so závermi občianskoprávneho súdu o určení vyživovacej povinnosti obžalovaného voči maloletému dieťaťu v rámci predmetného obdobia, kedy možno takto určenú vyživovaciu povinnosť považovať za primeranú oprávneným požiadavkám maloletého dieťaťa, možnostiam a schopnostiam povinného, t. j. obžalovaného po celé obdobie, aj vo vzťahu k možnostiam a schopnostiam druhého rodiča, t. j. matky, svedkyne, ktorá svoju povinnosť vo väčšej miere vyvažovala, resp. aj vyvažuje poskytovaním bezprostrednej starostlivosti výchovou, ale aj výživou u maloletého dieťaťa, pričom nemožno opomenúť ani skutočnosť, že životná úroveň maloletých detí nemá byť v zásade nižšia ako životná úroveň povinnej osoby, t. j. osoby, ktorej bola súdom uložená povinnosť platiť výživné, čo je v zásade s platnou úpravou Zákona o rodine, pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť rodičov voči deťom. V danom prípade teda súd nezistil iné skutočnosti, na základe ktorých by dospel k iným záverom o výške vyživovacej povinnosti obžalovaného za inkriminované obdobie než tak, ako určil občianskoprávny súd, ktorá je vyššie už uvedeným zásadám vyplývajúcim z citovanej zákonnej úpravy primeraná. Rovnako nemal súd žiadne pochybnosti o ustálenej výške dlhu na výživnom

v zmysle skutkových zistení vo výrokovej časti tohto rozsudku, keď obžalovaný ani v podstate zásadným spôsobom nespochybňoval výšku tohto dlhu.

Na základe uvedeného preto predmetný skutok po právnej stránke napĺňa v celom rozsahu tak formálne znaky (subjekt, subjektívna stránka, objekt, objektívna stránka) ako aj materiálny znak, t. j. stupeň spoločenskej nebezpečnosti skutkovej podstaty trestného činu prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b) Trestného zákona. Obžalovaný ako subjekt spĺňa podmienky trestnej zodpovednosti z hľadiska veku. Pritom neboli zistené žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali nepríčetnosť obžalovaného, či zníženie jeho príčetnosti. Naplnená teda v zmysle vyššie uvedeného bola aj objektívna stránka tým, že obžalovaný si najmenej dva mesiace v období dvoch rokov neplnil z nedbanlivosti zákonnú povinnosť vyživovať iného a takýto čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas. Osobitný kvalifikačný pojem, spáchanie trestného činu po dlhší čas, bol jednoznačne preukázaný zavineným neplnením si vyživovacej povinnosti po dobu viac ako 4 rokov. Súčasne bola naplnená aj subjektívna stránka, t. j. nedbanlivosť, a to vo forme vedomej. Objektom v danom prípade boli oprávnené potreby detí v zmysle platného Zákona o rodine, resp. ich zákonný nárok na výživu. Materiálna stránka, t. j. stupeň spoločenskej nebezpečnosti bol celkom zrejme vyšší než nepatrný aj s poukazom na výšku dlhovaného výživného, ako aj obdobie, po ktoré si obžalovaný svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu dieťaťu riadne neplnil.

Obžalovaný bol doposiaľ jedenkrát súdne trestaný, Trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava sp. zn. OT/35/2023 zo dňa 22.02.2023, právoplatným dňa 27.02.2023 bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 1 rok s podmieňčným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 30 mesiacov s probačným dohľadom za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 1 Trestného zákona. Z centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov vyplýva, že obžalovaný bol v roku 2019 priestupkovo prejednaný za priestupok na úseku cestnej dopravy.

Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu súd prihliadal na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Vzhľadom k tomu, že obžalovaný už bol pred spáchaním predmetného prečinu odsúdený, čo je príťažujúcou okolnosťou v zmysle § 37 písmeno m) Trestného zákona, na ktorú musí súd podľa § 38 odsek 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadať, zvýšila sa dolná hranica zákonom stanovenej výmery trestu odňatia slobody za predmetný prečin (1 rok až 5 rokov) o jednu tretinu podľa § 38 odsek 4 v spojení s § 38 odsek 8 Trestného zákona, teda dolná hranica zákonom stanovenej výmery trestu odňatia slobody sa zvýšila na 28 mesiacov, čím prichádzalo do úvahy uloženie trestu odňatia slobody v rámci výmery 28 mesiacov až 5 rokov.

Po zvážení všetkých rozhodných skutočností dôležitých pre určenie druhu trestu a jeho výmery s prihliadnutím na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie z nedbanlivosti, pohnútku, zistenú príťažujúcu okolnosť a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy dospel súd k záveru, že účel trestu bude v prípade obžalovaného naplnený uložením výchovného trestu odňatia slobody, t. j. nespojeného s jeho výkonom v primeranej výmere s podmieňčným odkladom jeho výkonu na primeranú skúšobnú dobu. Plnenie vyživovacej povinnosti voči svojim deťom, ktoré nie sú schopné sa samé živiť, je základnou povinnosťou ich rodičov. Neplnenie, či obchádzanie tejto povinnosti prináša tak ako aj v tomto prípade pre matku dieťaťa, ale aj pre samotné dieťa, značné problémy nielen s jeho výživou, ale aj so zabezpečením jeho ďalších základných životných potrieb a má dôležitý vplyv na rozvoj telesných a duševných vlastností dieťaťa. Obžalovaný si túto svoju základnú a nesmierne dôležitú povinnosť neplnil. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že obžalovaný je momentálne riadne zamestnaný, teda má možnosť zabezpečenia zdroja financií na plnenie vyživovacej povinnosti a prípadný nepodmieňčný trest odňatia slobody by mal za následok oddelenie obžalovaného od tejto možnosti. Preto bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody na dolnej hranici vyššie uvedenej a upravenej trestnej sadzby s podmieňčným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu probačného dohľadu 4 roky, za súčasného uloženia primeraných povinností, ktoré sú v konkrétnom vzťahu k spáchanému trestnému činu a v podstate predstavujú príkaz na pozitívne správanie obžalovaného viesť riadny spôsob života, čo zodpovedá tak naplneniu individuálno-preventívneho a s ním následne spojeného generálno-preventívneho účinku trestu.

Predmetné trestné konanie nebolo spojené s adhéznym konaním, t. j. s konaním o náhrade škody, keďže dlh obžalovaného spočíva v nezaplatenom výživnom nie je dlhom zo škody spôsobenej trestným činom, ale dlhom z nesplnenia zákonnej povinnosti. najmenej dva mesiace v období dvoch rokov neplní z nedbanlivosti zákonnú povinnosť vyživovať iného a takýto čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na krajský súd. Právo podať odvolanie neprináleží tomu, kto sa tohto práva už výslovne vzdal. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.